

RAČUNOVODSTVO PROIZVODNOG PODUZEĆA NA PRAKTIČNOM PRIMJERU

Šarić, Filip

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:218228>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-28**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

**RAČUNOVODSTVO PROIZVODNOG
PODUZEĆA NA PRAKTIČNOM PRIMJERU**

Mentor:

Prof. dr. sc. Željana Aljinović Barać

Student:

Filip Šarić 1182773

Split, kolovoz 2021.

SADRŽAJ

1.UVOD.....	2
2.REGULATORNI OKVIR RAČUNOVODSTVA PODUZETNIKA.....	3
2.1. Zakon o računovodstvu	3
2.2. Zakon o porezu na dobit.....	5
2.3 Zakon o porezu na dodanu vrijednost.....	8
2.5.Pravilnik o proizvodnji mesa	13
2.6. Pravilnik o higijeni hrane životinjskog podrijetla	15
3. SPECIFIČNOSTI RAČUNOVODSTVA PODUZEĆA NA PRAKTIČNOM PRIMJERU	16
3.1 Podaci o poduzeću	16
3.2. Primjeri ulaznih računa u poduzeću	18
3.3. Primjer izlaznih računa u poduzeću	22
3.4 Nabava sirovina i materijala	25
3.5 Zaprimanje narudžbenice	29
3.6. Prodaja gotovih proizvoda.....	31
3.7 Financijski izvještaji	32
3.7.1.Bilanca	32
3.7.2.Račun dobiti i gubitka.....	35
3.7.3. Pokazatelji poslovanja poduzeća	37
ZAKLJUČAK.....	38
TABLICA SLIKA.....	40
SAŽETAK.....	41
SUMMARY.....	42

1.UVOD

Cilj svakog proizvodnog poduzeća je konstantno poboljšanje produktivnosti, što se postiže učinkovitim nadzorom nad proizvodnim resursima. Zalihe sirovina i gotovih proizvoda moraju biti dovoljno velike da bi se osigurala kontinuirana proizvodnja i opskrba kupaca. Potrebno je proizvodne resurse terminirati kako bi se održali rokovi uz optimalne troškove.

Cilj rada je opisati regulatorni okvir računovodstva poduzetnika te prikazati računovodstveni postupak praćenja proizvodnje mesa i suhomesnatih proizvoda, od nabave sirovine do isporuke gotovog proizvoda kupcu na praktičnom primjeru.

Pri izradi rada korištene su sljedeće metode:

1. metoda deskripcije koja se koristi pri opisivanju i razjašnjavanju pojedinih specifikacija proizvodnog procesa te računovodstvenih pojmova
2. metoda analize koristi se pri raščlanjivanje na jednostavnije dijelove procesa proizvodnje
3. metoda sinteze je postupak da se jednostavniji elementi pretvaraju u složenije
4. metoda studije slučaja je postupak u kojem se proučava određeni slučaj., tj. poduzeće X.

Završni rad sadrži četiri poglavlja koja su poredana kako slijedi:

Uvodni dio u kojem se definira opći pojam proizvodnog procesa u računovodstvu te se postavljaju ciljevi i metode koje su korištene pri izradi rada.

Drugi dio obuhvaća regulatorni okvir računovodstva proizvodnog poduzeća te sve regulative s kojim se poduzetnik susreće u poslovnim odnosima.

Treći dio prikazuje računovodstveni postupak praćenja proizvodnje određenog proizvoda

Na kraju rada donosi se zaključak te se navodi popis literature, slika i tablica korištenih u izradi rada.

2.REGULATORNI OKVIR RAČUNOVODSTVA PODUZETNIKA

U Republici Hrvatskoj primjenjuju se zakonski regulirana četiri temeljna računovodstvena sustava:

- 1) računovodstvo poduzetnika
- 2) računovodstvo neprofitnih organizacija
- 3) računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika
- 4) računovodstvo obrtnika i slobodnih zanimanja.

Računovodstvo i financijsko izvještavanje poduzetnika u Republici Hrvatskoj regulirano je:

- Zakonom o računovodstvu
- Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja - MSFI
- Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja – HSFI
- Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja ¹

2.1. Zakon o računovodstvu

Zakonom o računovodstvu se uređuje računovodstvo poduzetnika, razvrstavanje poduzetnika i grupa poduzetnika, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, popis imovine i obveza, primjena standarda financijskog izvještavanja i tijelo za donošenje standarda financijskog izvještavanja, godišnji financijski izvještaji i konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja, izvještaj o plaćanjima javnom sektoru, revizija godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, sadržaj godišnjeg izvješća, javna objava godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, Registar godišnjih financijskih izvještaja te obavljanje nadzora.²

¹ Perkušić, D. (2016.) Osnove računovodstva – skripta. Split: Sveučilišni odjel za stručne studije, str. 10-13. (dostupno na: https://www.oss.unist.hr/sites/default/files/file_attach/Osnove%20ra%C4%8Dunovodstva%20RIF%20-%20Dijana%20Perku%C5%A1i%C4%87.pdf) (01.08.2021.)

² Narodne novine (2015), Zakon o računovodstvu, NN 78/2015, članak 1. (dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2015_07_78_1493.html) (01.08.2021.)

Grupe poduzetnika u smislu ovoga Zakona razvrstavaju se na male, srednje i velike ovisno o pokazateljima utvrđenim na konsolidiranoj osnovi, utvrđenim na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju konsolidirani financijski izvještaji.

Kategorije poduzetnika se razvrstavaju prema 3 pokazatelja: iznosu ukupne aktive, iznosu prihoda i prosječnom broju radnika tijekom poslovne godine.

Mikro poduzetnici su oni koji ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta:

- ukupna aktiva 2.600.000,00 kuna
- prihod 5.200.000,00 kuna
- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine – 10 radnika.

Mali poduzetnici su oni koji nisu mikro poduzetnici i ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta:

- ukupna aktiva 30.000.000,00 kuna
- prihod 60.000.000,00 kuna
- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine – 50 radnika.

Srednji poduzetnici su oni koji nisu ni mikro ni mali poduzetnici i ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta:

- ukupna aktiva 150.000.000,00 kuna
- prihod 300.000.000,00 kuna
- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine – 250 radnika.

Veliki poduzetnici su poduzetnici koji prelaze granične pokazatelje iz kategorije srednjih poduzetnika u najmanje dva od tri uvjeta.

Poduzetnik je dužan voditi poslovne knjige koje čine dnevnik , glavna knjiga i pomoćne knjige po načelu dvojnog knjigovodstva.³

Poduzetnik i pravne i fizičke osobe dužni su sastavljati godišnje financijske izvještaje u obliku, sadržaju i na način propisan ovim Zakonom i na temelju njega donesenim propisima.

Godišnje financijske izvještaje čine:

- bilanca
- račun dobiti i gubitka
- izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
- izvještaj o novčanim tokovima
- izvještaj o promjenama kapitala
- bilješke uz financijske izvještaje.

Iznimno, mikro i mali poduzetnici dužni su sastavljati bilancu, račun dobiti i gubitka i bilješke uz financijske izvještaje ⁴

2.2. Zakon o porezu na dobit

Porezni obveznik poreza na dobit je :

- trgovačko društvo i druga pravna i fizička osoba rezident Republike Hrvatske koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi.
- tuzemna poslovna jedinica inozemnog poduzetnika (nerezident).
- fizička osoba, koja ostvaruje dohodak prema propisima o oporezivanju dohotka, ako izjavi da će plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak.
- poduzetnik fizička osoba koja ostvaruje dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti⁵

³ Ibid.članak 12.

⁴ Ibid,članak 19.

⁵ Narodne novine (2004),Zakon o porezu na dobit, NN 177/2004, članak 2. (dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2004_12_177_3067.html) (01.08.2021.)

Porezna osnovica je dobit koja se utvrđuje prema računovodstvenim propisima kao razlika prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit, uvećana i umanjena prema odredbama ovoga Zakona.⁶

Uvećanja za poreznu osnovicu se primjenjuje na :

- svotu amortizacije
- 70% troškova reprezentacije
- 30% troškova za osobni prijevoz
- manjkove na imovini iznad visine utvrđene odlukom hrvatske gospodarske komore
- troškove prisilne naplate poreza ili drugih davanja
- kazne
- zatezne kamate između povezanih osoba,
- povlastice i drugi oblici imovinskih koristi
- rashode darovanja iznad propisanih svota
- kamate na zajmove dioničara i članova društva
- kamate između povezanih osoba
- rashode od vrijednosnih usklađenja dionica i udjela
- svotu amortizacije iznad propisanih iznosa
- iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice
- vrijednosna usklađenja i otpis potraživanja
- vrijednosna usklađenja zaliha
- vrijednosna usklađenja financijske imovine
- troškove rezerviranja
- sve rashode koji nisu izravno u vezi s ostvarivanjem dobiti i druga uvećanja koja nisu bila uključena u poreznu osnovicu.
- povećanja dobiti za ostale prihode i druga povećanja dobiti

⁶ Ibid, članak 5.

Umanjenja porezne osnovice su:

- prihodi od dividendi i udjela u dobiti
- prihodi od vrijednosnog usklađenja dionica i udjela
- prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja
- rashodi ranijih razdoblja koji su bili uključeni u poreznu osnovicu,
- svota amortizacije koja nije bila porezno priznata u ranijim razdobljima,
- umanjene porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice
- državna potpora za obrazovanje i izobrazbu
- državna potpora za istraživačko razvojne projekte
- reinvestirana dobit. ⁷

U Hrvatskoj se od 01.01.2019.primjenjuju 3 stope PDV-a:

- opća stopa od 25%
- po sniženoj stopi od 5% oporezuju se kruh, mlijeko, knjige, lijekovi i medicinska oprema, kino ulaznice, dnevne novine te znanstveni časopisi.
- po sniženoj stopi od 13% oporezuju se usluge smještaja, periodične novine i časopisi, jestiva ulja i masti, dječja hrana, isporuka vode, šećer, ulaznice za koncerte.⁸

⁷ Narodne novine(2004).Zakon o porezu na dobit, NN 177/2004, članak 7.(dostupno na : https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2004_12_177_3067.html (20.08.2021.)

⁸ Ibid ,članak 38

2.3 Zakon o porezu na dodanu vrijednost

Predmet oporezivanja PDV-om je:

1. isporuka dobara u tuzemstvu uz naknadu koju obavi porezni obveznik koji djeluje kao takav,
2. stjecanje dobara unutar Europske unije koje u tuzemstvu obavi uz naknadu:
3. obavljanje usluga u tuzemstvu uz naknadu koje obavi porezni obveznik koji djeluje kao takav,
4. uvoz dobara.⁹

Porezni obveznik poreza na dodanu vrijednost je:

1. Svaka osoba koja samostalno obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost, bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja te djelatnosti. Gospodarska djelatnost je svaka djelatnost proizvođača, trgovaca ili osoba koje obavljaju usluge, uključujući rudarske i poljoprivredne djelatnosti te djelatnosti bodnih zanimanja.
2. Svaka osoba koja povremeno isporučuje nova prijevozna sredstva, ako prodavatelj ta sredstva kupcu otpremi ili preveze na područje druge države članice EU, ili ih kupac sam preveze, ili ih druga osoba za njihov račun otpremi ili preveze na područje druge države članice EU,
3. svaka osoba koja na području RH nema sjedište, poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište, a u tuzemstvu obavlja isporuke dobara ili usluga za koje postoji pravo na odbitak PDV-a, osim kada obavlja isporuke dobara ili usluga za koje PDV plaća primatelj dobara ili usluga,
4. tijela državne vlasti, tijela državne uprave, tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, komore, te druga tijela s javnim ovlastima kad obavljaju djelatnosti ili transakcije u okviru svog djelokruga ili ovlasti, a obavljanje tih djelatnosti dovodi do znatnog narušavanja načela tržišnog natjecanja.¹⁰

⁹Narodne novine (2013) Zakon o porezu na dodanu vrijednost, NN 73/2013 , članak 4. (dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_73_1451.html) (01.08.2021.)

¹⁰Ibid, članak 6.

Mali porezni obveznik treba ući u sustav PDV-a ako mu vrijednost isporuka dobara ili obavljenih usluga u prethodnoj ili tekućoj godini prelazi prag od 300.000,00 kn.¹¹

Stjecanje dobara unutar Europske unije je stjecanje prava raspolaganja pokretnom materijalnom imovinom u svojstvu vlasnika, koju prodavatelj ili stjecatelj dobara ili druga osoba za njihov račun otpremi ili preveze stjecatelju tih dobara u državu članicu koja nije država članica u kojoj je započela otprema ili prijevoz tih dobara.

Ako je uvoznik dobara pravna osoba koja nije porezni obveznik i obavi stjecanje dobara unutar Europske unije u drugoj državi članici, ima pravo na povrat PDV-a kojeg je platio u vezi s uvozom dobara u tuzemstvo, ako dokaže da je PDV bio obračunan na stjecanje dobara unutar Europske unije u državi članici u kojoj je završila otprema ili prijevoz tih dobara.¹²

¹¹ Ibid, članak 90

¹² Ibid, članak 9

2.4 Računovodstveni standardi

Međunarodni računovodstveni standardi su skup pravila koja služe za standardizaciju pravila za prikazivanje rezultata i sadržaja godišnjih izvještaja. Njihova svrha je omogućiti da se bilance, računi dobiti i gubitka i sadržaj godišnjih izvještaja mogu usporediti na međunarodnoj razini.¹³

Međunarodni računovodstveni standardi su :

Hrvatski standardi financijskog izvještavanja nastali su sukladno Zakonu o računovodstvu, a donosi ih Odbor za standarde financijskog izvještavanja.¹⁴

MRS 1 - Prezentiranje financijskih izvješća

MRS 2 - Zalihe

MRS 7 - Izvještaj o novčanom toku

MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške

MRS 10 - Događaji nakon izvještajnog razdoblja

MRS 11 - Ugovori o izgradnji

MRS 12 - Porezi na dobit

MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema

MRS 17 - Najmovi

MRS 18 - Prihodi

MRS 19 - Primanja zaposlenih

MRS 20 - Računovodstvo za državne potpore i objavljivanje državne pomoći

MRS 21 - Učinci promjena tečaja stranih valuta

MRS 23 - Troškovi posudbe

¹³<https://kontroling-portal.eu/leksikon-pojmova/poslovanje/58-medunarodni-racunovodstveni-standardi-mrs-msfi> (dostupno 01.08.2021.)

¹⁴Narodne novine (2015) Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, NN 86/2015 (dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_86_1709.html) (01.08.2021.)

MRS 24 - Objavljivanje povezanih osoba

MRS 26 - Računovodstvo i izvještavanje planova mirovinskih primanja

MRS 27 - Konsolidirani i pojedinačni financijski izvještaji

MRS 28 - Ulaganja u pridružene subjekte

MRS 29 - Financijsko izvještavanje u hiperinflacijskim gospodarstvima

MRS 31 - Udjeli u zajedničkim pothvatima

MRS 32 - Financijski instrumenti - Prezentiranje

MRS 33 - Zarade po dionici

MRS 34 - Financijsko izvještavanje za razdoblja tijekom godine

MRS 36 - Umanjenja imovine

MRS 37 - Rezerviranja, nepredvidive obveze i nepredvidiva imovina

MRS 38 - Nematerijalna imovina

MRS 39 - Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje

MRS 40 - Ulaganja u nekretnine

MRS 41 – Poljoprivreda¹⁵

Hrvatski računovodstveni standardi su:

HSFI 1 – Financijski izvještaji

HSFI 2 – Konsolidirani financijski izvještaji

HSFI 3 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena, pogreške

HSFI 4 – Događaji nakon datuma bilance

HSFI 5 – Dugotrajna nematerijalna imovina

HSFI 6 – Dugotrajna materijalna imovina

HSFI 7 – Ulaganja u nekretnine

¹⁵ Narodne novine (2009): Odluka o objavljivanju Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 136/09

HSFI 8 – Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja

HSFI 9 – Financijska imovina

HSFI 10 – Zalihe

HSFI 11 – Potraživanja

HSFI 12 – Kapital

HSFI 13 – Obveze

HSFI 14 – Vremenska razgraničenja

HSFI 15 – Prihodi

HSFI 16 – Rashodi

HSFI 17 – Poljoprivreda¹⁶

Poduzetnik je dužan sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja ili Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja sukladno odredbama ovoga Zakona.

Mikro, mali i srednji poduzetnici dužni su sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja. Veliki poduzetnici i subjekti od javnog interesa dužni su sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja.¹⁷

¹⁶ Narodne novine (2015): Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 86/15

¹⁷ Narodne novine (2015), Zakon o računovodstvu, NN 78/2015, članak 17. (dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2015_07_78_1493.html) (01.08.2021.)

2.5. Pravilnik o proizvodnji mesa

Ovim se Pravilnikom propisuju standardi kvalitete kojima u proizvodnji i pri stavljanju na tržište moraju udovoljavati mesni proizvodi koji su predmet ovoga Pravilnika, a odnose se na:

- nazive, definicije i opće zahtjeve
- sastav, fizikalno-kemijska i senzorska svojstva
- vrstu i količinu sirovina te drugih sastojaka koje se koriste u proizvodnji i preradi i
- dodatne zahtjeve označavanja.¹⁸

Označavanje mesnih proizvoda:

- Mesni proizvodi moraju biti označeni u skladu s odredbama Uredbe (EU) br. 1169/2011, Pravilnika o informiranju potrošača o nepretpakiranoj hrani.
- Mesni proizvodi koji ne udovoljavaju zahtjevima propisanim ovim Pravilnikom za pojedine propisane nazive za mesne proizvode, a udovoljavaju zahtjevima određene kategorije ili skupine iz ovoga Pravilnika stavljaju se na tržište pod uobičajenim ili opisnim nazivom te nazivom skupine odnosno kategorije.
- Mesni proizvod koji u nazivu ima istaknutu vrstu životinje mora sadržavati najmanje 75% mesa koje potječe od te vrste životinje računato na ukupnu količinu mesa upotrijebljenog u procesu proizvodnje.¹⁹

¹⁸ Narodne novine (2018) Pravilnik o mesnim proizvodima, NN 62/2018, članak 1. (dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_07_62_1292.html) (01.08.2021.)

¹⁹ Ibid., članak 4.

U tablici 1. navedeni su nazivi kategorija, skupina i mesnih proizvoda prema Pravilniku o mesnim proizvodima.

Tablica 1..Nazivi kategorija, skupina i mesnih proizvoda

Kategorija	Skupina	Mesni proizvod
TOPLINSKI OBRADENI MESNI PROIZVODI	Polutrajni suhomesnati proizvodi od jednog komada mesa	Dimljena šunka Dimljena lopatica Dimljena pečenica Dimljena vratina Dimljena slanina
	Polutrajni proizvodi od komada mesa	Kuhana šunka
	Proizvodi od usitnjenog mesa	Mesni doručak Pašteta
	Polutrajne kobasice	Hrenovke Šunka u ovitku
TOPLINSKI NEOBRADENI MESNI PROIZVODI	Trajni suhomesnati proizvodi	Pršut Suha šunka Suha lopatica Suha vratina ili budola Suha pečenica Suha slanina Panceta
	Trajne kobasice	Kulen Zimska/Zimska salama Čajna/Čajna kobasica Srijemska/Srijemska kobasica
	Fermentirane polusuhe kobasice	

Izvor: Narodne novine (2018) Pravilnik o mesnim proizvodima , NN 62/2018 , (dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_07_62_1292.html) (01.08.2021.)

2.6. Pravilnik o higijeni hrane životinjskog podrijetla

Pravilnikom o higijeni hrane životinjskog podrijetla se utvrđuju posebna pravila o higijeni hrane životinjskog podrijetla kojih se moraju pridržavati subjekti u poslovanju s hranom.

Ovaj se Pravilnik ne primjenjuje na hranu koja sadrži i proizvode biljnog podrijetla i prerađene proizvode životinjskog podrijetla. Međutim, prerađeni proizvodi životinjskog podrijetla koji se upotrebljavaju za pripremu takve hrane moraju se dobiti i njima se mora rukovati u skladu s pravilnikom.

Ovaj se Pravilnik primjenjuje ne dovodeći u pitanje: odgovarajuće propise o zdravlju životinja i javnom zdravlju, uključujući i stroža pravila koja su utvrđena u svrhu sprečavanja, suzbijanja i iskorjenjivanja određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija; zahtjeve vezane uz dobrobit životinja; zahtjeve vezane uz označavanje životinja i sljedivost proizvoda životinjskog podrijetla.²⁰

Subjekti u poslovanju s hranom ne smiju stavljati na tržište proizvod životinjskog podrijetla ako taj proizvod nije označen oznakom zdravstvene ispravnosti u skladu s Pravilnikom o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla ili u slučaju da Pravilnik o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla ne propisuje označavanje oznakom zdravstvene ispravnosti, nema identifikacijsku oznaku.

Subjekti u poslovanju s hranom smiju označiti proizvod životinjskog podrijetla identifikacijskom oznakom jedino ako je proizvod proizveden u skladu s odredbama Pravilnika.²¹

²⁰Narodne novine (2007) Pravilnik o higijeni hrane životinjskog podrijetla, NN 99/2007, članak 1 (dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2007_10_99_2946.html) (01.08.2021.)

²¹ Ibid, članak 5.

3. SPECIFIČNOSTI RAČUNOVODSTVA PODUZEĆA NA PRAKTIČNOM PRIMJERU

Nabavom sirovina i materijala osiguravaju se preduvjeti za početak proizvodnje. Proces proizvodnje počinje u trenutku kad se primi narudžbenica. U proizvodnji se koriste materijali koji se nalaze na zalihama sirovina i materijala. Ukupni trošak se sastoji od troška direktnog rada, troška direktnog materijala i opći trošak proizvodnje. Trošak izravnog materijala predstavljaju materijali koji mogu biti fizički pronađeni u proizvodu (kao drvo u stolu), trošak izravnog rada predstavljaju radnici u pogonu, dok opći troškovi proizvodnje predstavljaju svi troškovi proizvodnje osim izravnog materijala i rada. Troškovi proizvodnje dijele se i na: primarne troškove (troškovi izravnog materijala i izravnog rada – neposredno se uključuju u troškove proizvoda i u pravilu su varijabilni) i sekundarne troškove (troškovi proizvodne režije – ne mogu se izravno povezati s određenim proizvodom nego se odnose na više proizvoda istodobno, mogu biti i varijabilni i fiksni). Nakon dovršenja proizvodnje, gotovi proizvod stavlja se na zalihe gotovih proizvoda. Proizvod se dalje sa skladišta gotovih proizvoda isporučuje kupcu kojem se izdaje račun i otpremnica. Nakon isporuke, potrebno je razdužiti skladište gotovih proizvoda za prodano.

3.1 Podaci o poduzeću

Poduzeće se bavi mesnom industrijom te uspješno posluje već gotovo tri desetljeća te je jedan od najvećih proizvođača svježeg mesa u Hrvatskoj. Vrhunska kvaliteta proizvoda te kontinuirani rast i razvoj u svim segmentima poslovanja istaknuli su nas kao pouzdanog partnera koji se uspješno prilagođava potrebama svakog kupca.

Ulaganje u zaposlenike i proizvodne pogone, te inovativna rješenja i organiziran pristup poslovanju omogućili su kontinuiran i siguran uspon na tržištu koji su prepoznale mnoge privatne mesnice, brojni trgovački i hotelski lanci, ugostiteljski objekti, te velik broj drugih gastro objekata.

S vremenom je tvrtka proširila raspon svojih djelatnosti na proizvodnju, preradu, pakiranje i distribuciju svježeg svinjskog, telećeg i junećeg mesa. Jasan pokazatelj jačanja i moći je akvizicija 2004. godine jedne od najvećih mesnih industrija na području bivše Jugoslavije.

S preuzetim proizvodnim pogonima za svježe meso koji su se u potpunosti renovirali i dodatno značajno proširili. Slijedećih nekoliko godina obilježio je rast i razvoj na svim poljima tvrtke, sa značajnim ulaganjima u cilju jačanja konkurentnosti na tržištu, s posebnim naglaskom na osiguravanje kvalitete i sigurnosti proizvoda.

Poduzeće je u 2019. godini ostvarilo dobit od 2.232.203 kn.

Registrirane djelatnosti:

- Uzgoj svinja
- Uzgoj peradi
- Proizvodnja., prerada. konzerviranje. mesa i mesnih proizvoda
- Proizvodnja hrane za životinje
- Ostali kopneni prijevoz
- Turistička djelatnost
- Prijevoz robe u međunarodnom cestovnom prometu
- Kupnja i prodaja robe
- Posredovanje na domaćem i inozemnom tržištu
- djelatnost proizvodnje, stavljanja na tržište i korištenja kemikalija
- djelatnost uvoza, proizvodnje, prometa i stavljanja na tržište hrane i/ili aditiva, aroma i enzima i njihovih mješavina
- pružanje usluga u trgovini
- zastupanje inozemnih tvrtki
- poljoprivredna djelatnost
- ekološka proizvodnja, prerada, distribucija, uvoz i izvoz ekoloških proizvoda
- integrirana proizvodnja poljoprivrednih proizvoda
- djelatnosti gospodarskog ribolova na moru
- djelatnost uzgoja riba i drugih morskih organizama

Poduzeće spada u skupinu velikih poduzetnika te je dužno sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja.

3.2. Primjeri ulaznih računa u poduzeću

URA je dokument koji služi poduzeću za praćenje ulaza određenih materijala koji se zaprimaju na skladište.

Poduzeće je 04.03.2021. dobilo račun dobavljača za fotokopirni papir.

Račun R-1 br. 185/V01/1

Datum dok. : 04.03.2021.
Datum dospelja : 19.03.2021.
Datum isporuke : 04.03.2021.

Mesto izdavanja : V01 - veleprodaja

Sifra	Naziv robe	Bar kod	J.M.	Količina	V.P.C.	Rab. (%) / P.C.	PDV(%)	Vrijednost
	Papir fotokopirni A4 80g 8051		omno	165,000	14,25	5,08 + 0,50	14,25	2,547,31

PRODAJNA VRIJEDNOST : 2.357,85 Kn
R A B A T : 0,00 Kn
OSNOVICA : 25,00% : 2.357,85 POREZ: 589,46 Kn
UKUPNO : 2.947,31 Kn

dvjetisućedevedesetsedamkuna i tridesetjednilipta

NAPOМЕНА:
РАЧУН ЈЕ ПРАВДОВЛЈАН БЕЗ ПОТПИСА И ПЕЧАТА.

Slika 1. Primjer ulaznog računa R1-Nabava uredskog materijala

Izvor: Interni izvor poduzeća

Na slici 2. je prikazano knjiženje navedenog računa.

Konto	Duguje	Potražuje
2200-1057	0,00	2.947,31
1400-	589,46	0,00
4010-	2.357,85	0,00

Slika 2. Knjiženje ulaznog računa – nabava uredskog materijala

Izvor: Interni izvor poduzeća

Poduzeće knjiži trošak uredskog materijala na dugovnoj strani konta 4010 u iznosu od 2.357,85 kn, pretporez po stopi od 25 % na dugovnoj strani konta 1400 u iznosu od 589,46 kn te obavezu prema dobavljačima na potražnoj strani konta 2200 u ukupnom iznosu od 2.947,31 kn.

Poduzeće je 28.02.2021. dobilo račun HEP-a za električnu energiju.

HEP

██████████
CIB ██████████
ZAGREB ██████████
TEL. ██████████
IBAN ██████████

Datum računa: 28.02.2021
Mjesto izdavanja: ZAGREB
Datum dostizanja: 24.03.2021
R-1

Imate pitanje?
Nazovite besplatni telefon:
██████████
www. ██████████
email ██████████

Podaci o naposl (10000070)
OIB: ██████████
Broj ugovora: O-18-1996
Broj ome s računa: 2
██████████ O.G.O.
VRANJIC ██████████

21211 VRANJIC

10000070-210220-8 za električnu energiju, razdoblje 2021

Opis	2095 kn
Energija (212.825 kWh)	82.762,34
Opisitna naknada	35,00
Osnovni iznos energije	22.346,83
Troškova	758,08
Ukupni iznos za opskrbu	105.942,03
PDV 13% (osnovica: 105.942,03)	13.772,46
Kamata	25,00
UKUPAN IZNOS RAČUNA	119.740,41

Hvala što su na dan izdavanja računa 08.03.2021. vaše obaveze podrijevo.

 Registrirajte se na aplikaciji ██████████ i pregledajte svoje račune, uplate i prijev. ██████████

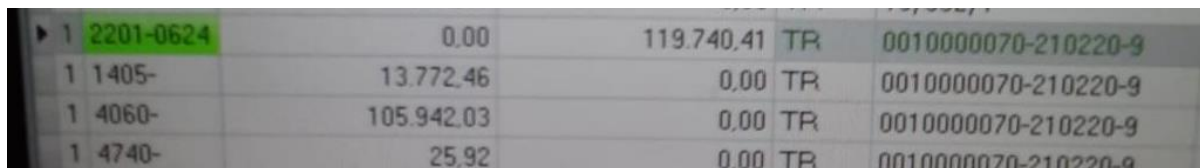
██████████
Doktor ██████████ dipl. osc.
██████████
██████████

uplate izvršite na IBAN ██████████
priznanje ██████████

Slika 3. Primjer ulaznog računa – trošak električne energije

Izvor: Interni izvor poduzeća

Na slici 4. je prikazano knjiženje računa za električnu energiju.

▶ 1 2201-0624	0,00	119.740,41	TR	0010000070-210220-9
1 1405-	13.772,46	0,00	TR	0010000070-210220-9
1 4060-	105.942,03	0,00	TR	0010000070-210220-9
1 4740-	25,92	0,00	TR	0010000070-210220-9

Slika 4. Knjiženje ulaznog računa – trošak električne energije

Izvor: Interni izvor poduzeća

Poduzeće je proknjižilo trošak električne energije u iznosu od 105.942,03 kn na dugovnoj strani konta 4060, trošak kamata u iznosu od 25,92 kn na dugovnoj strani konta 4749, pretporez po stopi od 13 % u iznosu od 13.772,46 kn na dugovnoj strani kontra 1405. Obveza prema dobavljačima u ukupnom iznosu od 119.740,41 kn proknjižena je na potražnoj strani konta 2200. Zatezne kamate označavaju kamate od kojih se podmiruju dugovoi koji nisu podmireni u određenom vremenskom razdoblju.

Obveznici poreza na dohodak (obrtnici, samostalna zanimanja i sl.) ispostavljaju račune R2.

Poduzeće je dobilo račun R2 računovodstvenog servisa za obavljene knjigovodstvene usluge.

21000 SPLIT
 Mob:
 E-mail:
 Žiro račun:
 OIB:

d.o.o. 21211 VRANJIC		R-2 Račun 000001-0003/21					
Račun Njegovatelj: Njegovatelj: Sjedišta		Vole dokument R81 - R-2 Račun					
Mesto izdavanja SPLIT		Datum računa 28.2.2021.					
Datum ispisane 3.3.2021.		Događaj 15.3.2021.					
Datum isteka 28.02.2021. 19:43							
Opremačka jedinica 000002 - Knjigovodstvene usluge		Broj računa 000001 - SNJEŽANA BLAŽEVIĆ					
R. br.	Opis	Količina	VPC	Iznos	Rabat	FC	Iznos
1 017	knjigovodstvene usluge za veljaču	kom 1,00	10.000,00	10.000,00	0 %	10.000,00	10.000,00
Veleprodajna vrijednost							10.000,00 kn
Popust po stavcima							0,00 kn
Veleprodajna fakturna vrijednost							10.000,00 kn
Dodatni popust 0%							0,00 kn
Iznos za naplatu							10.000,00 kn

Način plaćanja: transakcijski račun

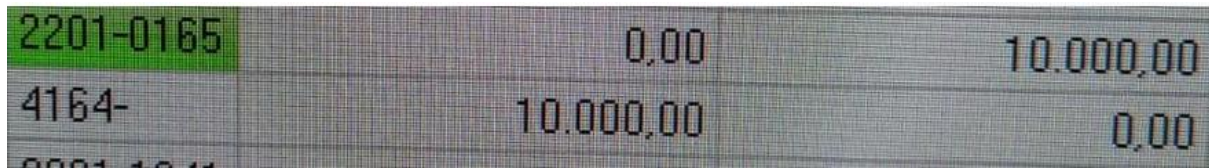
4164

Obrt nije u skladu PDV-a

Slika 5.Primjer ulaznog računa R2 – knjigovodstvene usluge

Izvor: Interni izvor poduzeća

Na slici 6. prikazano je knjiženje računa R2 za obavljene knjigovodstvene usluge.

2201-0165	0,00	10.000,00
4164-	10.000,00	0,00

Slika 6. Knjiženje ulaznog računa R2 - knjigovodstvene usluge

Izvor: Interni izvor poduzeća

Poduzeće knjiži trošak knjigovodstvenih usluga na dugovnoj strani konta 4164 u iznosu od 10.000,00 kn, a za isti iznos se tereti obveza prema dobavljaču na potražnoj strani konta 2201. S obzirom da je obrtnik nije u sustavu PDV-a, ne knjiži se pretporez.

3.3. Primjer izlaznih računa u poduzeću

IRA je dokument u kojem poduzeće prati određene materijale koji su na izlazu iz skladišne evidencije.

Poduzeće je 08.03.2021.ispostavilo izlazni račun kupcu iz Petrinje za isporučenu stočnu hranu.

K.I.S. d.o.o. d.o.o.
 [redacted]
 [redacted]
 OIB: [redacted]

IBAN: [redacted]
 IBAN: [redacted]
 tel: [redacted]
 fax: [redacted]

[redacted] d.o.o.
 44250 Petrinja
 OIB: [redacted]

Račun R-1 br. 34/V01/5

Datum dok. : 08.03.21
 Datum dospjeća : 08.03.21
 Datum isporuke : 08.03.21 veza UTR 33

Poslovna jedinica : TRANZIT - GL. SKLADIŠTE
 Način plaćanja : Transakcijski račun
 Mjesto izdavanja : Vranjic

R.Br.	Šifra	Naziv robe	J.M.	Količina	V.P.C.	Rab.(%) / P.C.	PDV(%) tar	Vrijednost
1	0401011	SMJESA ZA SVINJE DO 60 KG -GT1	kg	9.000,000 0,000	1,97	0,00	1,97 4	13,00 20.034,90

Vrijeme izdavanja: 15.03.21 10:37:35

PRODAJNA VRJEDNOST : 17.730,00 Kn
 R A B A T : 0,00 Kn
 OSNOVICA : 13,00% : 17.730,00 POREZ: 2.304,90 Kn
 U K U P N O : 20.034,90 Kn

dvadesettisucatridesetčetrikune i devedesetlipa

NAPOMENA:

OVAJ DOKUMENT JE PRAVOVALJAN BEZ PEČATA I POTPISA JER JE TISKAN NA ELEKTRONIČNOM RAČUNALU
 Za zaključnija plaćanja obračunavamo zakonsku zateznu kamatu. Prilikom uplate označite model 02 i broj računa.

Slika 7.Primjer izlaznog računa – prodaja robe

Izvor: Interni izvor poduzeća

Na slici 8. je prikazano knjiženje navedenog izlaznog računa.

R. Konto	Duguje	Potražuje	Vr.Dok.	Vezni dokument
▶ 1 1200-1073	20.034,90	0,00	ITR	34/V01/5
1 7602-1001	0,00	17.730,00	ITR	34/V01/5
1 2400-1	0,00	2.304,90	ITR	34/V01/5

Slika 8.Knjiženje izlaznog računa – prodaja robe

Poduzeće knjiži potraživanja od kupaca u ukupnom iznosu od 20.034,90 kn na dugovnoj strani konta 1200, a na potražnoj strani konta 7602 prihod od prodaje robe u iznosu od 17.730,00 kn te obvezu za PDV po stopi od 13 % u iznosu od 2.304,90 kn na potražnoj strani konta 2400.

Poduzeće je 01.03.2021. ispostavilo račun obrtniku za najam poslovnog prostora.

Obrt
21000 SPLIT
OIB: [REDACTED]

Račun R-1 br.36/FIN/1

Datum dok. : 01.03.21
Datum dospeljeća : 16.03.21

Mjesto izdavanja : Vranjic
Način plaćanja : Transakcijski račun
Dokument izradio : [REDACTED]

R.Br.	Opis	Količina	J.M.	Cijena	Rabat%	PDV(%)	Vrijednost
1	Najam za mjesec 03/2021	1,000	kom	5.000,000	0,00	25,00	6.250,00

Vrijeme izdavanja: 01.03.21 7:52:29

UKUPNO BEZ POREZA : 5.000,00 Kn
OSNOVICA 25,00% : 1.250,00 Kn
UKUPNO : 6.250,00 Kn

šesttisućadvestopedesetkuna i nula lipa

obračunac: direktor

Za zakašnjenja plaćenja obračunavamo zakonsku zateznu kamatu. Prilikom uplate označite model 02 i broj računa.

Uplaćeni iznamljeni kapital 5.000.000,00 kn zateznu u cijelosti
Sudni upisnik: Trgovački sud u Splitu, OIB: [REDACTED]
MIB: [REDACTED]

Slika 9.Primjer izlaznog računa – najam poslovnog prostora

Izvor: Interni izvor poduzeća

Na slici 10. je prikazano knjiženje izlaznog računa za najam poslovnog prostora.

R. Konto	Duguje	Potražuje	Vr.Dok.	Vezni dokument	Br.Likv.	Mj.Tr.	Det.Knj.
▶ 1 1200-0148	6.250,00	0,00	FUS	36/FIN/1			01.03.2021
1 2400-	0,00	1.250,00	FUS	36/FIN/1			01.03.2021
1 7570-	0,00	5.000,00	FUS	36/FIN/1			01.03.2021

Slika 10.Knjiženje izlaznog računa – najam poslovnog prostora

Izvor: Interni izvor poduzeća

Poduzeće knjiži potraživanje od kupca usluge najma na dugovnoj strani konta 1200 u ukupnom iznosu od 6.250,00 kn, prihod od usluge najma na potražnoj strani konta 7570 u iznosu od 5000,00 kn te obvezu za PDV po stopi od 25 % u iznosu od 1.250,00 kn na potražnoj strani konta 2400.

3.4 Nabava sirovina i materijala

Cijeli proces oko nabave mesa orijentiran je na tom da zadovolji cjelokupnu potražnju te održavanju niskih troškova. Nabava se odvija preko primke koja služi da meso evidentiramo i bilježimo na skladište. Kalkulacija služi za automatsko ažuriranje podataka oko cjenika i artikla.

Na slici 11. prikazan je primjer primke sirovine od inozemnog dobavljača i slanja u proizvodnju/pakiranje unutar poduzeća.

K.O. i. n. b. s. r. l. d.o.o.
 21211 Vranjlo
 OIB: [REDACTED]

Poslovna jedinica: PAKIRNICA -
 PROIZVODNJA

Vranjlo

Kalkulacija za ulaz EU br 528

Partner : [REDACTED]
 Adresa : [REDACTED]
 Grad : Barcelona
 Drzava : Španjolska
 OIB : [REDACTED]

Dokument : [REDACTED]
 Datum : 03.08.21
 Datum knj. : 03.08.21

Redni Broj	Naziv robe Šifra	Bar kod šifra	Količina J.M. Sak./Kol.	Nab.Cij. Iznos	Rabat % Iznos	Fakturna vrijednost	Zav.br.% Iznos	Mada % Iznos	Cijena Iznos	P.Cijena Vrijednost	
1	ŠVILJSKI RUT BK		15.473,330 kg	15,00	0,00	232.272,94	0,0000	0,00	15,00	15,00	
	010101		899,000 kg	232.099,95	0,00	0,00	0,00	0,00	232.099,95	232.099,95	
	LOT: 03082021 03.08.21										
2	ŠVILJSKI RUT		1.724,450 kg	25,49	0,00	43.670,54	0,0000	0,00	25,49	25,49	
	010104		228,000 kg	43.658,23	0,00	0,00	0,00	0,00	43.658,23	43.658,23	
	LOT: 03082021 03.08.21										
3	ŠVILJSKA ČIKANCI		1.032,560 kg	17,62	0,00	20.558,69	0,0000	0,00	17,62	17,62	
	010103		47,000 kg	18.182,71	0,00	0,00	0,00	0,00	18.182,71	18.182,71	
	LOT: 03082021 03.08.21										
			294.249,89			332.457,49		0,00			
Ukupno pretpona 13%:			18.230,34		0,00		0,00		294.249,89	294.249,89	
			Iznosica: 38.249,89 kn osnovica: 294.205,03 kn								

Knjizilo i likvidirao: [REDACTED]
 Dokument izradio: knjigovodstvo

Primio: [REDACTED]

Str. 1

Slika 11.Primjer primke – sirovina iz inozemstva

Izvor: Interni izvor poduzeća

Na slici 12. je prikazano knjiženje nabave sirovine od inozemnog dobavljača i slanje u vlastitu pakirnicu poduzeća.

R. Konto	Duguje	Potražuje	Vr.Dok.	Vezni dokument	Br.Likv.	Mj.Tr.	Dat.Knj.
1 2210-1195	0,00	294.205,00	UVE	0200003402/39.236,31€		V03	03.08.2021
1 6000-1003	294.205,00	0,00	UVE	0200003402/39.236,31€		V03	03.08.2021
1 3001-1003	294.205,00	0,00	UVE	0200003402/39.236,31€		V03	03.08.2021
1 3001-1003	0,00	294.205,00	UVE	0200003402/39.236,31€		V03	03.08.2021
1 4000-0	294.205,00	0,00	UVE	0200003402/39.236,31€		V03	03.08.2021
1 4900-	0,00	294.205,00	UVE	0200003402/39.236,31€		V03	03.08.2021
1 6000-1003	0,00	294.249,89	UVE	0200003402/39.236,31€		V03	03.08.2021
1 6300-1003	294.249,89	0,00	UVE	0200003402/39.236,31€		V03	03.08.2021
1 1403-1	38.246,65	0,00	UVE	0200003402/39.236,31€		V03	03.08.2021
1 2403-1	0,00	38.246,65	UVE	0200003402/39.236,31€		V03	03.08.2021

Slika 12. Knjiženje primke – sirovina iz inozemstva

Izvor: Interni izvor poduzeća

Poduzeće knjiži obvezu prema inozemnom dobavljaču na potražnoj strani konta 2210 u iznosu od 294.205,00 kn te zadužuje dugovnu stranu zaliha sirovina na kontu 3001. Zatim u istom iznosu razdužuje konto 3001, a zadužuje trošak sirovina na kontu 4000. Za isti iznos obračunava proizvodne troškove na kontu 490 i prebacuje na proizvodnju u tijeku na konto 6000 te na zalihe gotovih proizvoda. Pret porez od primljenih usluga u EU se po stopi od 13 % knjiži se na dugovnoj strani konta 1403 u iznosu od 38.246,65 kn te obveze za PDV za primljene usluge iz EU na potražnoj strani konta 2403 na isti iznos.

Na slici 13. prikazan je primjer primke/kalkulacije sirovine od domaćeg dobavljača i slanja u proizvodnju/pakiranje unutar poduzeća.

Kalkulacija br. 456

Partner : ██████████ d.o.o.
 Adresa : ██████████
 Grad : VRGORAC
 Država : HRVATSKA
 OIB : ██████████

Poslovna jedinica: PAKIRNICA - PROIZVODNJA
 Vranjlo

Dokument : 5340/V002/10
 Datum : 06.06.21
 Datum knj. : 06.06.21

Redni Br.	Naziv robe Šifra	Bar kod šifra	Količina J.M. Sek.Kol.	Nab.Cj. Iznos	Rabat % Iznos	Paiduma vrijednost	Zavr.% Iznos	Marža % Iznos	Cijena Iznos	T.Br.P.D.V. Izn. osnovice	P.Cijena Vrijednost	
1	SVETUSKI FIL		500,000	32,00	0,00	21.596,00	0,0000	0,00	32,00	4,00	13,00	32,00
	010104	107.0808.04.00.21	50,000	19.200,00	0,00		0,00	0,00	19.200,00	2.496,00		19.200,00
				19.200,00		21.596,00		0,00		2.496,00		
			500,00		0,00		0,00		19.200,00			19.200,00

Ukupno pretponosa 13%: 2.496,00 kn osnovica: 19.200,00 kn

Knjžilo i likvidira: ██████████
 Dokument izradio: knjgovođa

Primio: ██████████

Str. 1

Slika 13. Primjer primke – sirovina dobavljača iz RH

Izvor: Interni izvor poduzeća

Na slici 14. je prikazano knjiženje nabave sirovine od domaćeg dobavljača i slanje u vlastitu pakirnicu poduzeća.

R	Konto	Duguje	Potražuje	Vr.Dok.	Vezni dokument
1	2200-0006	0,00	21.696,00	UVT	5340/V002/10
1	6000-1003	19.200,00	0,00	UVT	5340/V002/10
1	6000-1003	0,00	19.200,00	UVT	5340/V002/10
1	6300-1003	19.200,00	0,00	UVT	5340/V002/10
1	3001-1003	19.200,00	0,00	UVT	5340/V002/10
1	3001-1003	0,00	19.200,00	UVT	5340/V002/10
1	4000-0	19.200,00	0,00	UVT	5340/V002/10
1	4900-	0,00	19.200,00	UVT	5340/V002/10
1	1405-	2.496,00	0,00	UVT	5340/V002/10

Slika 14. Knjiženje primke – sirovina dobavljača iz RH

Izvor: Interni izvor poduzeća

Poduzeće knjiži obvezu prema domaćem dobavljaču na potražnoj strani konta 2200 u ukupnom iznosu od 21.696,00 kn te zadužuje dugovnu stranu zaliha sirovina na kontu 3001 u iznosu od 19.200,00 kn te pretporez po stopi od 13 % na dugovnoj strani konta 1405. Zatim u istom iznosu razdužuje konto 3001, a zadužuje trošak sirovina na kontu 4000. Za isti iznos obračunava proizvodne troškove na kontu 490 i prebacuje na proizvodnju u tijeku na konto 6000 te na zalihe gotovih proizvoda konta 6300.

3.5 Zaprimanje narudžbenice

Narudžbenica služi kao dokaz o nabavljanju određene količine mesa te ju je naručitelj dužan čuvati i prilagati zahtjevu za nadoknadnjom sredstava kao popratne dokumente.

Općenito, u narudžbenici se navodi mjesto i datum izdavanja, ime i adresa kupca i prodavatelja, porezni podaci, pojedinosti o naručenoj robi i uvjetima plaćanja i isporuke. Važno je pojasniti da ovaj dokument nije valjan kao račun.

Narudžbenica ima barem jedan duplikat, budući da je izvornik isporučen prodavatelju dok kupac zadržava duplikat. Na taj način oba imaju dokaz o operaciji koja će biti navedena: kupac, kako bi pokazao kakvu je robu zatražio; prodavatelja, pripremiti narudžbu i započeti proces naplate.

Ukratko, može se reći da je nalog za kupnju pisani zahtjev za određene proizvode po dogovorenoj cijeni i uz određene uvjete plaćanja i isporuke. To je odobrenje da kupac odobri da mu se dostavi račun za kupnju robe.

Na slici 15. prikazan je primjer na narudžbenice dječjeg vrtića poslan pakirnici poduzeća.

OIB: [redacted] d.o.o.
 [redacted]
 21211 Vranjic
 OIB: [redacted]

IBAN: [redacted]
 IBAN: [redacted]
 tel: [redacted]
 fax: [redacted]

DJEČJI VRTIĆ [redacted]
21000 SPLIT
 OIB: [redacted]
 ŠZB: [redacted]

NARUDŽBA 28770/V03/0

Datum dok. : 02.08.21
 Datum dospjeća : 01.09.21
 Datum isporuke : 03.08.21

Poslovna jedinica : PAKIRNICA - PROIZVODNJA
 Način plaćanja : Transakcijski račun
 Mjesto izdavanja : Vranjic

Mjesto isporuke : **DJEČJI VRTIĆ** [redacted] SPLIT

R.Br.	Šifra	Naziv robe	J.M.	Količina	V.P.C.	Rab. (%) / P.C.	Trg.	Vrijednost
1	0102122	JUN.LOPATICA, bešica - unoz	kg	7,000 1,000	1	34,50 / 0,00	34,50 / -	242,00
2	0102127	JUN.FRANCO, bešica - unoz	kg	7,000 1,000	1	40,50 / 0,00	40,50 / -	283,25

Vrijeme izdavanja: 02.08.21 8:34:02
PRODAJNA VRIJEDNOST : 525,00 Kn
R A B A T : 0,00 Kn
U K U P N O : 503,25 Kn

petstodevedesettri i dvadesetpet lipa

NAPOMENA:

Slika 15. Primjer narudžbenice

Izvor: Interni izvor poduzeća

Izvor: Interni izvor poduzeća

Na slici 17. prikazano je knjiženje računa-otpremnice.

R	Konto ^W	Duguje	Potražuje	Vr.Dok.	Vezni dokument
▶ 1	1200-1048	953,59	0,00	IFV	8602/V03/1
1	2400-	0,00	8,75	IFV	8602/V03/1
1	7504-1003	0,00	805,17	IFV	8602/V03/1
1	7502-1003	0,00	35,00	IFV	8602/V03/1
1	2400-1	0,00	104,67	IFV	8602/V03/1

Slika 17. Knjiženje računa-otpremnice

Izvor: Interni izvor poduzeća

Poduzeće knjiži ukupan iznos od 953,59 kn na dugovnoj strani konta 1200-Potraživanje prema kupcima. Na potražnim stranama konta 2400-Obveza za PDV po stopi od 25% knjiži iznos od 8,75 kn te na 2400-1-Obveza za PDV po stopi od 13 % na iznos od 104,77 kn. Prihode knjiži na potražnim stranama konta 7504-Prihod od ostalih usluga na domaćem tržištu na iznos od 805,17kn te konta 7502-Prihod od usluge najma na domaćem tržištu na iznos od 35,00 kn. Nakon isporuke, potrebno je razdužiti skladište gotovih proizvoda za prodano.

3.7 Financijski izvještaji

3.7.1. Bilanca

Bilancu sastavljaju svi poduzetnici te to ne ovisi o veličini poduzeća. Bilanca se sastoji od aktive i pasive.

Aktiva prezentira u bilanci imovinu tvrtke, dok se pasiva sastoji od vlastitog kapitala, tuđeg kapitala i rezerviranih sredstava.

Na slici 18. prikazana je bilanca promatranog poduzeća X za 2019. godinu.

AKTIVA	AOP oznaka	BILJEŠKE	31.12.2018.	31.12.2019.
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001			
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002		35.391.860	27.529.831
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003		5.530	76.577
1. Izdaci za razvoj	004			
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005		5.530	76.577
3. Goodwill	006			
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007			
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008			
6. Ostala nematerijalna imovina	009			
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010		35.386.330	27.453.254
1. Zemljište	011		9.329.094	9.329.094
2. Građevinski objekti	012		13.213.371	11.858.250
3. Pstrojenja i oprema	013		10.004.281	3.231.951
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014		2.834.684	2.408.118
5. Biološka imovina	015			
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016			
7. Materijalna imovina u pripremi	017		0	620.941
8. Ostala materijalna imovina	018		4.900	4.900
9. Ulaganje u nekretnine	019			
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020		0	0
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021			
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	022			
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	023			
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	024			
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	025			
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	026			
7. Ulaganja u vrijednosne papire	027			
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028			
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	029			
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	030			
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031		0	0
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032			
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	033			
3. Potraživanja od kupaca	034			
4. Ostala potraživanja	035			
V. ODGODENA POREZNA IMOVINA	036		0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037		39.042.141	38.364.378
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038		5.571.356	6.460.138
1. Sirovine i materijal	039			
2. Proizvodnja u tijeku	040		1.626.754	2.803.641
3. Gotovi proizvodi	041		3.495.614	2.854.913
4. Trgovačka roba	042		448.988	801.584
5. Predujmovi za zalihe	043			
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	044			
7. Biološka imovina	045			

AKTIVA (nastavak)	AOP oznaka	BILJEŠKE	31.12.2018.	31.12.2019.
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046		31.819.176	30.137.133
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047			
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048			
3. Potraživanja od kupaca	049		31.782.426	30.096.326
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050			
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051		36.750	40.807
6. Ostala potraživanja	052			
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053		0	0
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	054			
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	055			
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056			
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	057			
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	058			
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	059			
7. Ulaganja u vrijednosne papire	060			
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061			
9. Ostala financijska imovina	062			
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	063		1.651.609	1.767.107
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	064		201.862	80.760
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065		74.635.863	65.974.969
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	066		0	0

PASIVA	AOP oznaka	BILJEŠKE	31.12.2018.	31.12.2019.
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+081+084+087)	067		12.144.290	14.492.602
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068		5.020.000	5.020.000
II. KAPITALNE REZERVE	069			
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070		0	0
1. Zakonske rezerve	071			
2. Rezerve za vlastite dionice	072			
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073			
4. Statutarne rezerve	074			
5. Ostale rezerve	075			
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076		0	0
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI (AOP 078 do 080)	077		0	0
1. Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju	078			
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079			
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080			
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 082-083)	081		4.892.087	7.124.290
1. Zadržana dobit	082		4.892.087	7.124.290
2. Preneseni gubitak	083			
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 085-086)	084		2.232.203	2.348.312
1. Dobit poslovne godine	085		2.232.203	2.348.312
2. Gubitak poslovne godine	086			
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	087		0	0
B) REZERVIRANJA (AOP 089 do 094)	088		0	0
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	089			
2. Rezerviranja za porezne obveze	090			
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	091			
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	092			
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	093			
6. Druga rezerviranja	094			
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 096 do 106)	095		10.306.254	5.318.374
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	096			
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	097			
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	098			
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	099			
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	100			
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	101		10.306.254	5.318.374
7. Obveze za predujmove	102			
8. Obveze prema dobavljačima	103			
9. Obveze po vrijednosnim papirima	104			
10. Ostale dugoročne obveze	105			
11. Odgođena porezna obveza	106			

PASIVA (nastavak)	AOP oznaka	BILJEŠKE	31.12.2018.	31.12.2019.
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 108 do 121)	107		51.777.387	45.010.942
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	108			
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	109			
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	110			
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	111			
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	112		23.469	14.204
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	113		7.735.043	8.010.556
7. Obveze za predujmove	114		47.069	28.116
8. Obveze prema dobavljačima	115		38.795.786	34.437.426
9. Obveze po vrijednosnim papirima	116			
10. Obveze prema zaposlenicima	117		525.269	485.050
11. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	118		4.479.571	2.019.648
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	119			
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	120			
14. Ostale kratkoročne obveze	121		171.180	15.942
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	122		407.932	1.153.051
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+088+095+107+122)	123		74.635.863	65.974.969
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	124		0	0
DODATAK BILANCI (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)				
A) KAPITAL I REZERVE				
1. Pripisano imateljima kapitala matice				
2. Pripisano manjinskom interesu				

Slika 18-Bilanca poduzeća X za 2019. godinu

Izvor: Interni izvor poduzeća

Ukupna vrijednost imovine poduzeća u 2019. godini iznosi 65.974.969 kn, a zbroj dugoročnih i kratkoročnih obveza 50.329.316 kn, što pokazuje da je imovina veća od obveza te da se poduzeće može nositi s obvezama. Kapital i rezerve iznose 14.492.602 kn te su porasli za preko 2 milijuna kuna u odnosu na 2018. godinu. Poduzeće raspolaže s novcem u banci i blagajni u iznosu od 1.767.107 kn i kratkotrajnom financijskom imovinom u iznosu od 45.010.942 kn. Potraživanja u 2019. godini iznose 30.137.133 te su smanjene u odnosu na 2018. godinu.

3.7.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka prikazuje neto dobit društva oduzimajući ukupne rashode od ukupnih prihoda. Taj izračun pokazuje investitorima i kreditorima ukupnu profitabilnost društva kao i učinkovitost društva za generiranje profita od ukupnih prihoda.²²

²²<https://alphacapitalis.com/glossary/racun-dobiti-i-gubitka/> (dostupno 01.08.2021.)

Na slici 19. prikazan je račun dobiti i gubitka promatranog poduzeća X za 2019. godinu.

	AOP oznaka	BILJEŠKE	01.01.- 31.12.2018.	01.01.- 31.12.2019.
I. POSLOVNI PRIHODI	125		230.027.309	231.690.938
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	126			
2. Prihodi od prodaje	127		226.481.874	225.826.880
3. Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga	128		16.081	33.194
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	129			
5. Ostali poslovni prihodi	130		3.527.354	5.830.864
II. POSLOVNE RASHODI	131		226.813.068	228.032.000
1. Promjene vrijednosti zaloha	132		-1.637.268	-3.956.676
2. Materijalni troškovi	133		206.565.849	207.910.720
a) Troškovi sirovina i materijala	134		195.533.381	199.224.032
b) Troškovi prodane robe	135		2.993.579	995.616
c) Ostali varijski troškovi	136		8.038.889	7.690.572
3. Troškovi osoblja	137		8.346.852	8.223.433
a) Neto plaće i nadnice	138		5.379.064	5.311.425
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	139		1.808.682	1.804.777
c) Doprinosi na plaće	140		1.159.106	1.107.231
4. Amortizacija	141		10.163.903	10.860.518
5. Ostali troškovi	142		3.265.689	4.845.907
6. Vrijednosna usklađivanja	143		0	0
a) dugotrajne imovine osim financijske imovine	144			
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	145			
7. Rezerviranja	146		0	0
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	147			
b) Rezerviranja za porezne obveze	148			
c) Rezerviranja za započete sudiske sporove	149			
d) Rezerviranja za troškove obravljivanja prirodni bogatstva	150			
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	151			
f) Druga rezerviranja	152			
8. Ostali poslovni rashodi	153		108.043	148.598
III. FINANCISKI PRIHODI	154		488.182	71.039
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	155			
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	156			
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	157			
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	158			
5. Tečajne razlike i ostali financijskih prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	159			
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	160			
7. Ostali prihodi s osnove kamata	161		14.019	1.771
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	162		392.537	50.181
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	163			
10. Ostali financijski prihodi	164		81.626	19.087
IV. FINANCISKI RASHODI	165		924.207	789.383
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	166			
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	167			
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	168		659.621	432.142
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	169		264.586	357.241
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	170			
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	171			
7. Ostali financijski rashodi	172			

(nastavak)	AOP oznaka	BILJEŠKE	01.01.- 31.12.2018.	01.01.- 31.12.2019.
V. UDOJ U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	173		0	0
VI. UDOJ U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	174		0	0
VII. UDOJ U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	175		0	0
VIII. UDOJ U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	176		0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 125+154+173+174)	177		230.515.491	231.761.977
X. UKUPNI RASHODI (AOP 131+165+175+176)	178		227.737.275	228.821.383
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 177-178)	179		2.778.216	2.940.594
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 177-178)	180		2.778.216	2.940.594
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 178-177)	181		0	0
XII. POREZ NA DOBIT	182		546.033	592.282
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 179-182)	183		2.232.203	2.348.312
1. Dobit razdoblja (AOP 179-182)	184		2.232.203	2.348.312
2. Gubitak razdoblja (AOP 182-179)	185		0	0

Slika 19. Račun dobiti i gubitka poduzeća X za 2019. godinu

Izvor: Interni izvor poduzeća

Poduzeće je u 2019. godini uspješno poslovalo te ostvarilo dobit prije oporezivanja u iznosu od 2.940.504, 00 kn, a nakon odbitka porez na dobit u iznosu od 502.282, 00 kn dobit nakon oporezivanja iznosila je 2.348.312 kn.

3.7.3. Pokazatelji poslovanja poduzeća

Na temelju bilance i računa dobiti i gubitka za 2019. godinu prikazani su neki pokazatelji poslovanja poduzeća X.

$$\text{Koeficijent tekuće likvidnosti} = \frac{\text{kratkotrajna imovina}}{\text{kratkoročne obveze}} = \frac{38.364.378.}{45.010.942} = 0.85$$

Koeficijent tekuće likvidnosti je 0,85 što pokazuje da je društvo sposobno podmiriti svoje obveze.

$$\text{Pokazatelj zaduženosti} = \frac{\text{ukupne obveze}}{\text{ukupna imovina}} = \frac{50.329.316}{65.974.969} * 100 = 76,28\%$$

Pokazatelj zaduženosti iznosi 76,28% što znači da se društvo financira 76,28% iz tuđih sredstava.

$$\text{Faktor zaduženosti} = \frac{\text{ukupne obveze}}{\text{zadržana dobit + amortizacija}} = \frac{50.329.316}{17.984.808} = 2.80$$

Faktor zaduženosti iznosi 2,80 što znači da je potrebno 3 godine da društvo pokrije sve svoje obveze.

$$\text{Stopa vlastitog kapitala} = \frac{\text{glavnica (kapital)}}{\text{ukupna imovina}} = \frac{14.492.606}{65.974.969} * 100 = 21,97\%$$

Stopa vlastitog kapitala (financiranja) iznosi 21,97%. što znači da je 21,97%. imovine financirano iz vlastitog kapitala.

$$\text{Ekonomičnost ukupnog poslovanja} = \frac{\text{ukupni prihodi}}{\text{ukupni rashodi}} = \frac{231.761.977}{228.821.383} = 1,013$$

Ekonomičnost ukupnog poslovanja u 2019. godini iznosi 1,013 > 1 što znači da poduzeće posluje ekonomično i stabilno.

ZAKLJUČAK

Da bi se proizvodni proces nesmetano odvijao, potrebno je održavati dostupnima dovoljnu količinu materijala, sirovina i sličnih zaliha. S financijskog aspekta te zalihe ne bi trebale biti prevelike zbog troškova financiranja proizvodnje i na kraju konkurentnosti finalnog proizvoda. Za obuhvaćanje troškova bitni su podaci iz financijskog knjigovodstva koji prikazuju određene vrste prihoda i rashoda raspoređenih knjiženjem prema kontnom planu.

Cilj rada je prezentirati regulatorni oblik općeg računovodstva i računovodstva usko vezanog za proces proizvodnje o proizvodu kojeg pratim. Drugi dio rada odnosi se na proces proizvodnje te praćenje proizvodnje mesa i prikazivanje računa te njihovog knjiženja od nabave do isporuke gotovog proizvoda kupcu. Glavna obilježja poduzeća u primjeru koji sam opisao su najmodernija tehnologija za proizvodnju svježeg mesa i suhomesnatog asortimana te vozni park za svakodnevnu distribuciju proizvoda dostupnih na tržištu. Zalihe proizvodnog poduzeća moraju biti velike da zadovolje potražnju kod kupaca. Potrebno je smanjiti troškove skladištenja te proizvodne resurse terminirati zbog održavanja rokova, sa što manjim troškovima.

Poslovanje poduzeća će konstantno u budućnosti rasti zbog male konkurentnosti na tržištu i velike potražnje za mesom i suhomesnatim proizvodima.

LITERATURA

1. Narodne novine (2004), Zakon o porezu na dobit, NN 177/2004. (dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2004_12_177_3067.html)
2. Narodne novine (2007) Pravilnik o higijeni hrane životinjskog podrijetla, NN 99/2007, (dostupno na: https://narodnenovine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2007_10_99_2946.html)
3. Narodne novine (2009): Odluka o objavljivanju Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 136/09
4. Narodne novine (2013) Zakon o porezu na dodanu vrijednost, NN 73/2013 (dostupno na: https://narodnenovine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_73_1451.html)
5. Narodne novine (2015) Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, NN 86/2015 (dostupno na: https://narodnenovine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_08_86_1709.html)
6. Narodne novine (2015), Zakon o računovodstvu, NN 78/2015, (dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2015_07_78_1493.html)
7. Narodne novine (2015): Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, Narodne novine d.d. Zagreb, broj: 86/15
8. Narodne novine (2016) Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja. NN. 95/16.
9. Narodne novine (2018) Pravilnik o mesnim proizvodima , NN 62/2018 ,(dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_07_62_1292.html)
10. Perkušić, D. (2016.) Osnove računovodstva – skripta. Split: Sveučilišni odjel za stručne studije, str. 10-13. (dostupno na: https://www.oss.unist.hr/sites/default/files/file_attach/Osnove%20ra%C4%8Dunovodstva%20RIF%20-%20Dijana%20Perku%C5%A1i%C4%87.pdf) (01.08.2021.)

Internetski izvori (dostupno 1.08.2021.):

1. <https://alphacapitalis.com/glossary/racun-dobiti-i-gubitka/>
2. <https://kontroling-portal.eu/leksikon-pojmova/poslovanje/58-medunarodni-racunovodstveni-standardi-mrs-msfi>

TABLICA SLIKA

Slika 1.Primjer ulaznog računa R1-Nabava uredskog materijala	18
Slika 2.Knjiženje ulaznog računa – nabava uredskog materijala	18
Slika 3.Primjer ulaznog računa – trošak električne energije	19
Slika 4.Knjiženje ulaznog računa – trošak električne energije	20
Slika 5.Primjer ulaznog računa R2 – knjigovodstvene usluge	21
Slika 6.Knjiženje ulaznog računa R2 - knjigovodstvene usluge	22
Slika 7.Primjer izlaznog računa – prodaja robe	23
Slika 8.Knjiženje izlaznog računa – prodaja robe	23
Slika 9.Primjer izlaznog računa – najam poslovnog prostora	24
Slika 10.Knjiženje izlaznog računa – najam poslovnog prostora	24
Slika 11.Primjer primke – sirovina iz inozemstva	26
Slika 12.Knjiženje primke – sirovina iz inozemstva	27
Slika 13.Primjer primke – sirovina dobavljača iz RH	28
Slika 14.Knjiženje primke – sirovina dobavljača iz RH	29
Slika 15.Primjer narudžbenice	30
Slika 16.Primjer računa-otpremnice	31
Slika 17.Knjiženje računa-otpremnice	32
Slika 18-Bilanca poduzeća X za 2019. godinu	34
Slika 19.Račun dobiti i gubitka poduzeća X za 2019. godinu	36

SAŽETAK

Cilj rada prikazati računovodstveni postupak praćenja proizvodnje mesa i suhomesnatih proizvoda, od nabave sirovine do isporuke gotovog proizvoda kupcu na praktičnom primjeru. Analiziranje i knjiženje svih poslovnih događaja koji su nastali opisani su i navedeni u radu. Proces proizvodnje započinje izdavanjem radnog naloga.

Radni nalog je interni dokument, koji je namijenjen naručivanju i praćenju događaja u okviru organizacije. robe se odvija preko narudžbenice. To je dokument kojim kupac naručuje robu od dobavljača. Mora se navesti vrsta robe i količina robe. Roba kad stigne do dobavljača zaprima se na skladište ili prodavaonicu. Za svaki ulaz potrebno je sastaviti dokument pod nazivom primka. Na temelju naloga za otpremu skladišna služba sastavlja dokument pod nazivom otpremnica. To je robni dokument koji prati robu u slučaju kada mijenja vlasnika.

Ključne riječi: Računovodstvo proizvodnje, primka, narudžbenica, otpremnica, izlazni i ulazni računi.

SUMMARY

The aim of the paper is to present the accounting procedure for monitoring the production of meat and dried meat products, from the procurement of raw materials to the delivery of the finished product to the customer on a practical example. Analyzing and recording all business events that have occurred are described and listed in the paper. The production process begins with the issuance of a work order. A work order is an internal document, which is intended for ordering and monitoring events within the organization. The ordering of goods takes place through the purchase order. It is a document by which the buyer orders the goods from the supplier. The type of goods and the quantity of the goods must be stated.

When the goods reach the supplier, they are received at the warehouse or store. For each entry it is necessary to compile a document called a receipt. Based on the shipment order, the warehouse service compiles a document called a delivery note.

Keywords: Production accounting, receipt, purchase order, delivery note, output and input invoices.